

UITGAVE

New Publishers
Oranjerie 9, Haren
Postbus 226
9750 AE HAREN
T (050) 5350561
F (050) 5350563

OP HET OMSLAG

Jaap van Zijlkom
FOTOGRAFIE
Susan Schuls

HOOFDREDACTEUR

Hans de Preter

UITGEVER

Paul Heikens

BLADVORMGEVING EN -LOGO

G2K designers
Groningen/Amsterdam

FOTOGRAFIE

Susan Schuls, Jeffrey Weller, Jan Buwalda

DRIUKWERK

Catch print consult

MEDEWERKERS

Robbert Blokland, Mariëke Bos,
Willem Brinkman, Paul van Daalen,
Janneke Jager, Peter Keizer, Hans de Preter
(hoofdredacteur), Jeffrey Weller

ADVERTENTIES

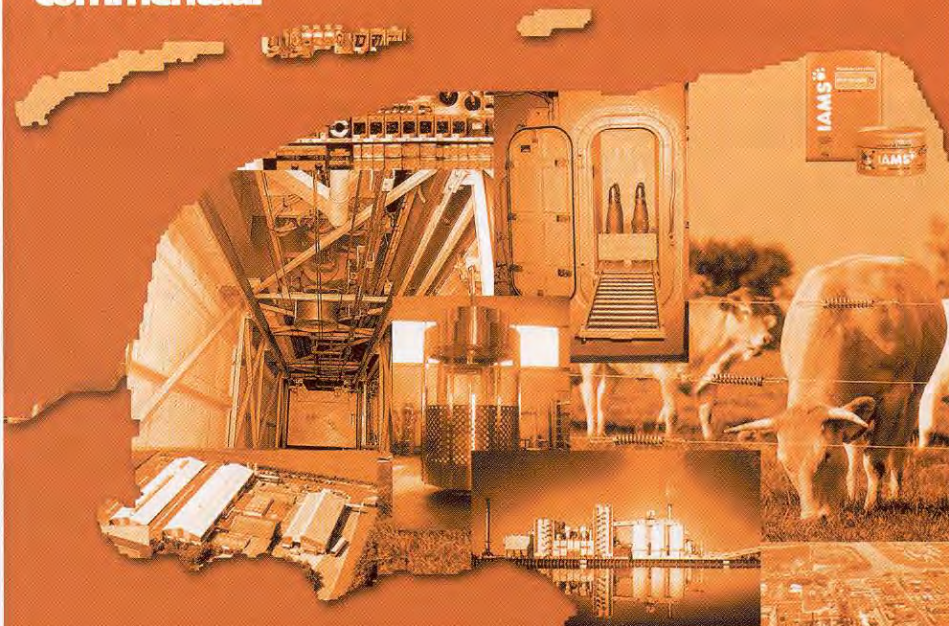
New Publishers
Oranjerie 9, Haren
Postbus 226
9750 AE HAREN
T (050) 5350561
F (050) 5350563
E adverteren@newpublishers.nl

OPLAGE | VERSPREIDING

Entrepreneur wordt 10 keer per jaar
verspreid in Groningen, Friesland
en Drenthe in een oplage van 5.200
exemplaren.
(Bij bedrijven in Groningen, Friesland en
Drenthe met 20 of meer medewerkers)

REDACTIEADRES

Persbureau Tammeling
Damsterdiep 38
9711 SM Groningen
Postbus 369
9700 AJ GRONINGEN
T (050) 3188448
F (050) 3182562
entrepreneur@tammeling.nl

De beste bedrijven van het Noorden

De werkloosheid in Noord-Nederland is nog steeds enkele procenten hoger dan gemiddeld elders in Nederland. Noordelijke bestuurders werken er gelukkig hard aan om er voor te zorgen dat dat percentage naar beneden gaat en dat het Noorden het niet ongunstiger doet dan de rest van het land. De publiciteit die dit streven oproept doet echter soms de indruk ontstaan dat het Noorden een wat achtergebleven gebied zou zijn. Maar dat is een groot misverstand. Want in het Noorden draait een groot deel van de economie wel degelijk uitstekend en op volle toeren.

In deze Entrepreneur leest u een verhaal over de 'beste bedrijven van noord-Nederland'. Dat begrip is wat pretentius, want er bestaat geen objectieve maatstaf waarmee kan worden aangegeven welke bedrijven beter zijn dan andere. Toch gingen wij op verkenning uit en vroegen tal van kenners en specialisten over wat in hun ogen de best presterende ondernemingen van Groningen, Friesland en Drenthe zijn, en welke bedrijven zij als snelle groeiers of als veelbelovend tippen.

Wij vroegen dat, niet omdat wij overdreven positiefs zijn die koste wat kost het beeld willen uitdragen dat het hier zo geweldig zou zijn. Dat is niet zo, de waarheid moet gezegd worden. Maar een deel van die waarheid is toch ook dat een deel van de noordelijke economie het heel behoorlijk doet.

En voor wie er naar streeft om de noordelijke economie op te stuwen in de vaart der volkeren is het net zo belangrijk om te kijken naar zaken die wel goed gaan, als naar het deel van de economie waar het niet goed mee gaat. En vandaar dat we

deze maand een rondje maakten langs bedrijven die het ook in deze tijd van matige conjunctuur nog steeds behoorlijk doen.

Dan blijkt – net zoals in mei ook al bij de uitreiking van de ondernemersprijzen kon worden vastgesteld – hoe veelzijdig de noordelijke bedrijvigheid eigenlijk is. Zo werd onlangs bekend dat het wereldconcern Apple haar kassucces iPod waarschijnlijk gaat verpakken in een nieuw, in Groningen ontwikkeld verpakkingsmiddel, genaamd Paperfoam. En verder worden van Heerenveen tot Coevorden producten geproduceerd voor de wereldmarkt, variërend van prikkeldraad tot diervoeding, en van walsen tot scheepslijften.

Overigens blijkt volgens de Groningse hoogleraar Jouke van Dijk ook uit de macro-economische cijfers dat het goed gaat met de noordelijke economie. De recessie die we nu doormaken grijpt volgens hem minder diep in in de economie, dan vroeger, en ook het vertrek van eenvoudig productiewerk naar lage lonen landen is volgens hem geen ramp. Volgens de hoogleraar moet het Noorden mikken op hoogwaardige industrie. En dat, zo blijkt uit onze rondgang, gebeurt gelukkig nu al in aanzienlijke mate.

ECONOMIE NOORD-NEDERLAND MAAKT POSITIEVE ONTWIKKELING DOOR

Dat Noord-Nederland economisch mindere tijden doormaakt moge duidelijk zijn, maar dat geldt voor het hele land, om van de omringende landen nog maar te zwijgen. Met de dynamiek van de economie in het 'achtergebleven' Noorden is echter weinig mis, betoogt professor Jouke van Dijk van de Rijksuniversiteit Groningen (RuG). 'Als ik moet kiezen of het goed of slecht gaat met de noordelijke economie zeg ik: het gaat goed. Daar is een goede reden voor. De recessie die we nu doormaken grijpt aanzienlijk minder diep in de economie in dan vroeger. Het is niet veel erger dan in de rest van het land.' Ofwel, zegt Van Dijk: 'de economie in Noord-Nederland maakt een positieve ontwikkeling door.'

Daarbij moet aangetekend worden dat de economie in Noord-Nederland nog relatief zwaar op de industrie leunt. Het opvallend hoge aantal faillissementen was vooral in die sector te vinden. De faillissementen van deze bedrijven zijn weliswaar vervelend voor de betrokken werknemers, maar Noord-Nederland als geheel wordt er niet slechter van, betoogt van Dijk. 'Dat het rechttoe rechtaan productiewerk naar lage lonen landen verdwijnt is geen ramp. Je kunt op dit gebied niet concurreren met landen als China. In Nederland moet je inzetten op hoogwaardige industrie en die omschakeling is in volle gang. Als je zoals nu door een recessie gaat, vallen er onder die druk n t even wat meer bedrijven om.'

Het pleidooi van wethouder Ten Wolde van Hoogezand-Sappemeer om eens na te denken over een verlaging van de lonen, ten-einde werkgelegenheid te redden vindt dan ook geen genade bij Van Dijk. 'Een arbeider in China verdient duizend euro per jaar. Daar kun je in Nederland met een kleine verlaging van de lonen echt niet tegenop. Je moet dat soort werkgelegenheid ook helemaal niet willen behouden.'

Het absolute aantal banen in de industrie daalt nauwelijks. 'Procentueel is er wel een daling opgetreden. Ik verwacht dat de industrie in Noord-Nederland uiteindelijk goed is voor ongeveer 12 procent van de werkgelegenheid.'

'Het vereist veel technische kennis en goede engineering', licht Heybroek toe. 'Het is altijd zoeken naar de ideale oplossing.' Bij het bedrijf werken inmiddels 35 man en het einde is nog niet in zicht. De liften van Airborne vinden namelijk gretig aftrek. 'We leveren aan grotere rederijen als Merwede en aan de petrochemische industrie. De nieuwe veerboot naar Vlieland van Doeksen heeft onze liften aan boord, maar we hebben ook geleverd aan petrochemische fabriek in Zweden en leverden munitieliften aan de Marine in Maleisië en Portugal.' Daarnaast maakt het bedrijf ook steeds meer liften voor superjachten. 'Dat zijn vaak ronde, glazen liften.' Dit laatste werk heeft alweer geleid tot een nieuwe activiteit bij Airborne. Heybroek: 'We leveren nu ook specials als zwemplatforms en installaties om speedboten te water te laten. Dat is wat ons betreft de toekomst: liften en specials.'

VEELBELOVEND Het Noorden herbergt naast gevestigde industrie en andere bedrijvigheid ook vele kleine bedrijven die vanwege hun innovatieve producten bijzonder veelbelovend zijn. Een goed voorbeeld vormt Spectralyte uit Leeuwarden, dat een crashveilige lichtmast ontwikkelde. Wie met z'n auto tegen een lichtmast van Spectralyte oprijdt hoeft zich geen al te grote zorgen te maken: de mast vangt de klap namelijk op. Voeg daarbij nog dat het gebruikte materiaal –het recyclebare, makkelijk te plaatsen en niet-roestende composiet - en de opdrachtgevers moeten wel in de rij staan. Dat denkt Andries Miedema van Spectralyte ook, maar hij moet er wel eerlijkheidshalve aan toevoegen dat de orders n  moeten komen. 'De trein moet nog gaan lopen', zegt hij. 'Wij zijn druk bezig met het vergaren van orders en ik moet zeggen dat we daar ook heel dichtbij zijn.' Miedema heeft alle vertrouwen in zijn lichtmasten, maar moet potentiële afnemers nog even over de streep trekken. 'Het is een nieuw product, daar zie je toch altijd wat koudwatervrees. Dat ondervinden wij ook.'

Nog zo'n veelbelovend innovatief denker heeft als standplaats Joure. Maurice Tax – Ik denk gewoon sneller dan de meeste ander mensen – ontwikkelt daar het ene nieuwe idee na het andere. Officieel ontwikkelt zijn bedrijf duurzame, effectieve en kostenbesparende zuiveringsinstallaties voor een internationale markt. Maar over zo'n beetje iedere denkbare verbetering van een productieproces wil 'creatief denker' Tax zich het hoofd wel even breken. En met een oplossing komen uiteraard. Bright Spark beleefde de doorbraak wrang genoeg vlak na de tsunami in Azië. Toen ontstond er plotseling een grote behoefte aan de innovatieve waterzuiveraar van Bright Spark. 'Met dit apparaat kun je 500 tot 1000 mensen dagelijks van drinkwater voorzien', vertelt Tax. 'Naast een beetje zout heeft het apparaat maar een klein beetje stroom, bijvoorbeeld uit een accu nodig. De elektroden ontdoen het vervuilde water van bacteriën door de zouten om te zetten in desinfecterende stoffen.' Tax vindt het niet erg dat zijn product juist door de zeebeving in de belangstelling kwam. 'We zijn er erg blij mee. Ik zie het als erkenning.' ■

